

[Alfred Bøgh.]

principiel forskel mellem regeringens syn og vort syn på, hvorledes denne opsparing bør tilvejebringes. Regeringen har tit og ofte givet udtryk for, at den helst ser, at det er det offentlige, som foretager opsparingen. Bag denne tanke om kollektiv opsparing ligger en rodfæstet mistillid til den enkelte borger. Han har ikke forstand nok til at se, hvad der tjener samfundets og hans eget vel, mener man; det har en socialdemokratisk regering meget bedre.

Jeg er i bund og grund uenig i denne tankegang. Efter den opfattelse, som ligger til grund for mit parti, bør det være den enkelte — erhvervslivet såvel som den enkelte borger — der gennemfører den nødvendige opsparing. Heri ligger, at denne opsparing bør fremmes mest muligt. Der bør ikke lægges gift for den gennem et stadig stigende prisniveau, gennem den milde inflation, som så åbenbart er en socialdemokratisk kongstanke. Der bør ej heller lægges denne opsparing, som er så nødvendig for vort samfunds fortsatte trivsel, hindringer i vejen gennem en skattepolitik, som ikke levner dem, der gerne vil spare penge op, mulighed derfor.

Spørgsmålet bliver så meget mere alvorligt, som der bag hele regeringens tankegang om opsparing og afskrivningsreglerne lurer en anden socialdemokratisk kongstanke, nemlig investeringskontrollen. Det hedder sig, at det ikke bør overlades til erhvervslivet at skønne over, hvilke investeringer der bør foretages. Også dette ved en socialdemokratisk regering meget bedre. Men alle erfaringer med socialdemokratiske regeringer har dog vist os, at en hovedårsag til de vanskeligheder, de bringer os, netop er deres manglende føling med erhvervslivet. De sidder ved deres skriveborde og vedtager, at udviklingen skal forme sig på denne eller hin måde. Går det anderledes, er det andres fejl, aldrig den socialdemokratiske regerings. Jeg tror, at befolkningen har fået nok af denne beske drik. Jeg tror, at flere og flere, uanset hvor de befinder sig i samfundet, indser, at grundlaget for fremskridt er det private erhvervsliv og ikke socialdemokratisk formynderskab.

Den nye opsparing, som regeringen har foreslået, er ikke nogen hverken ny eller genial tanke. Før ønskede socialdemokrati-

ske regeringer denne opsparing gennemført via de direkte skatter. Nu har den indset, at en sådan vej ikke er farbar. Men jeg tvivler på, at den udvej, regeringen nu har foreslået, er god, selvom den nu har valgt at gennemføre det offentlige opsparing via de indirekte skatter. Lad mig som eksempel nævne motorskatterne. Disse skatters forudsætning var, at de skulle yde det offentlige dækning for de merudgifter, motortrafikken førte med sig, men heller ikke mere. Provenuet var lovbestemt til disse formål. Det var med andre ord omkostningsprincippet, som var lagt til grund. Provenuet af de nuværende motorskatter, også indbefattet indtægten ved dollarpræmieringen, er nu oppe på ca. 600 mill. kr., skønt der kun bruges 200 mill. kr. til dette formål i år. Ikke desto mindre møder den højtærede finansminister nu med nye skatter på dette område.

Transporten er en meget vigtig faktor i den økonomiske proces, og transportomkostningerne spiller en stor rolle for erhvervslivets omkostningsniveau. Dette er ikke mindst tilfældet for landbrugets vedkommende, hvilket er uomtvisteligt i betragtning af virksomhedernes større spredning i dette erhverv og de relativt store afstande, som de fleste landbrugere har både til leverandører og aftagere. Hovedparten af den landværts transport — man regner med to trediedele målt i ton/km — foregår i vore dage med motorkøretøj. En fordyrelse af motortrafikken vil derfor være meget følelig for erhvervslivets omkostninger. Beslægtede, omend ikke helt ensartede, betragtninger kan gøres gældende med hensyn til personbefordringen. Forhøjelser på dette område begrænser de private trafikmidler i konkurrencemæssig henseende.

Jeg tror, at den højtærede finansminister kunne hente gode råd hos sine egne medhjælpere i den økonomiske politik, f. eks. sekretariatschef Erik Ib Schmidt. For kort tid siden beskæftigede hr. Erik Ib Schmidt sig med vort samfunds trafikproblem i et foredrag, han holdt i Nationaløkonomisk Forening. Han gjorde her gældende, at investeringerne i transportapparatet var så vigtige for produktionen, at de burde have prioritet i investeringsprogrammet forud for velfærdslovens sociale investeringer, f. eks. i boliger. Regeringens kriseplan bærer intet